

עתונות

עד היכן?

כותרת השבוע, בדבר מיום ה'10 בפברואר, עמוד 2:

סקירת שרץ-החוף היום בממשלה

נאצי במחנה

„מה היה קורה אילו הבטאון הרישמי של הבונדסוור, הצבא המערב-גרמני, היה מעז להציג לפני קוראיו את ד"ר יוזף גבלס, אחד מראשי צמרת המרצחים הנאציים, כי אישיות מחוננת וצנועת-הליכות, כאידיאליסט

ד"ר גבלס דוגמא לצה"ל

שהקדיש את כל חייו לטובת עמו, ואשר לא נרתע ולא בגד במנהיג אפילו ברגע מותו?

שאלה ריטורית זו התנוססה השבוע בראש מאמר ארוך בדבר, כותבו, אליהו לוי, יצא בו בהתקפה מוחצת — לא על בטאון הצבא המערב-גרמני, אלא על בטאון הצבא הישראלי דחקא.

נושא חיצוני של העתונאי המפא"י: עמיהו למפלגה, עסקן הדור הצעיר של מפא"י, יצחק ליבני, עורך במחנה. הלוואה פרטית מהימלר. גרם לי התקפה זו מאמר ארוך, על פני שני עמודים פנימיים, בו העלה במחנה על נס את שר-התעמולה הנאצי. בטאון משרד-הבטחון לקח את החומר מספר חדש, בשפה האנגלית, הכתוב באהדה בולטת לאישיותו של „הדוקטור הקטן“. גבלס מתואר בו כאיש הסימפאטי ביותר בצמרת הנאצית.

במחנה פשוט תימנת את הספר, מבלי לשנות את צביון הדברים. כך למדו חיילי צה"ל כי גבלס היה אדם חכם ופיקח, בעל חוש המור דק, איש שסדר נכלל שחיתות, ששמר בקפדנות עילאית על כללי הצניע, שגילה אומץ-לב למופת בהפצצות ושהיה שריו בעוני אישי כה רב עד כי היטלר עצמו נאלץ להלות לו 70 אלף מארק כדי לרכוש לו דירה משלו.

בשעה שכל המנהיגים האחרים נטשו את הפיור בימים האחרונים, נישאר דחקא גב' לס, הגמד הצולע, בנאמנות על משמרתו. הוא סירב להתמנות ליו"ר הפיר, מאחר שהחליט למות יחד עמו. כאשר אשתו של גבלס, מאגה הבלונית, הביעה את רצונה להשתתף בהתאבדות הקולקטיבית, וגם לי הקריב על מוכח זה את חי כל ילדיה, היה היטלר כה נרגש עד כי הצמיד על חזה באופן ספונטאני את אות-הזהב, אותו ענד על חזהו.

טוויסט הפרידה של זיוה

בוקר הארץ הזאת ישנה מהשבוע. זיוה רודן שוב לא תהיה כאן. מי, ובאיזו מידה, ירגיש בחסרונה של תופעת-טבע זו — בכך ניתן היה להיחזק השבוע, כש-

זיוה רוקדת טוויסט סוער

החברה הגבוהה

רוקדת טוויסט במסיבת הפרידה שערכה זיוה רודן לקרובי הקרובה. במרכז נראה טייס אל-על רוקד בחברת אשתו. נראה העתונאי שייקה בן-פורת, ובמרכז — עדי קפלן, שהיתה עד לפני זמן לא רב חברתו ש-

נציגו של ביג"י שתמונתו תלויה בחדרה של זיוה, מרים כוס ברכה לחייה. האיש נמנה על פמלייתו הקבועה של ראש הממשלה, הביע בפני זיוה את הערכתו והערצתו.

שניים טיפולם של ש

מדע שוליות הקוסם

ראשיתה של שנת 1963 היתה צר כה לבשר את תחילתו של השלב המעשי בהתפלת מייים לפי שיטתו של הממציא הישראלי אלכסנדר זרחין. לפי תוכניתה של חברת מתקנים להתפלה, שהיא בבעלות משותפת של ממשלת ישראל וחברת פייר-בנקס וויטני האמריקאית, היו צריכים להגיע לאילת כבר בתחילת השנה ארבע יחידות להתפלת מייים, שכל אחת מהן תוכל לספק אלף מטר מעוקבים מים ליממה. אך תה שעה עמדה חברת פיירבנקס וויטני להתחיל בקבלת הזכרות להספקת יחידות מסחריות של המתקן לכל קצווי העולם, למרות המתלבטות בבעיות המורות של חוסר מים מתוקים וזולים לתעשייה ולהקלאות. אלא שבמקום צהלות ההצלחה הביאה עמה השנה החדשה קולות שבר. אחרי שי הושקעו בניסויים ובפיתוח תהליך זרחין כשישה מיליון ל"י, מהם כשניים וחצי מיליון ל"י בארץ, נראה היה כי הסיכויים להקמת מתקן התפלה משקי עדיין רחוקים כפי שהיו לפני שלוש שנים.

בארצות-הברית פוטר המנהל הכללי של חברת פיירבנקס וויטני, דויד קאר, בשל הפסדים שנגרמו לחברה בשנים האחרונות ובשל המשכורות המנופחות של עובדיה. ואלו בישראל ניסה מציא התהליך, המהנדס אלכסנדר זרחין, לעורר את דעת הקהל נגד הכשלה אפשרית של המצאתו, בכנותו את מפתחי תהליך זרחין בשם „מקפחי תהליך זרחין“.

„אני רוצה לייצר מים!“ מדי בוקר יוצא הממציא כסוף-השיער וזר-הקול למשרדו שבמיתקן הניסיוני להתפלה, שי נבנה בתל-ברוך. אולם שם אין לו שוב כל שליטה על מהלך העניינים. אחרי שהכינו את עקרונות שיטתו, עובדים עשרות מהני דסים וטכנאים בניסויים מבלי לשמוע כלל לעצותיו של הממציא. טען זרחין השבוע: „אני מקבל משכורת. אני יכול לשבת כל חי ולא לנקוף אצבע. אבל אינני עובד רק בשביל המשכורת. אני רוצה לייצר את המים. אבל תהליך זרחין מעולם לא בוצע בהתאם להצעותי. העוסקים בכך ניצלו רק את עקרונותי אך שינו את כל הטכנולוגיה והקונסטרוקציה שהצעותי. אם יביאו לארץ את המיתקן שבנתה החברה באמריקה, יקברו את כל התוכנית.“

מה שאירע להמצאתו של זרחין דומה לי אודה המפורסמת אידות שוליות-הקוסם, ש למד את אחד מטכסי הקוסם אך אחרי שהפעילו, שוב לא היתה לו כל שליטה עליו. הסוללה הניסיונית שנבנתה בארצות-הברית הצליחה אומנם להתפיל מים. אבל היא נכנתה בעשירות הגודל שורש זרחין, דבר המשנה את כל חישובי המשקיות והניצול של התהליך. ואילו במיתקן שנבנה בתל-ברוך אין עוסקים כלל בניסיונות יצור אלא בבדיקות השלבים הראשונים של התהליך.

(המשך בעמוד 14)